

ב"ה, גליון צז - תשרי תשל"ג
וועד העולמי לקרב הגאולה שלימה
על ידי שנקיים מצות התוכחה כהלכתה
ירושלים עיה"ק תובב"א

~~~~~

מורה הוראות ומדריך הדרכות לקיום מצות התוכחה

ה

במצוה המפורשת בתורה אין אומרים מוטב שיהי' שוגגין ומוכיחין ומענישין עד שפורש מן העון.

ומה שאמרו רז"ל כשם שמצוה לומר דבר הנשמע כך מצוה על אדם שלא לומר דבר שלא נשמע, ויש אומרים אפילו אסור שנאמר אל תוכח לץ פן ישנאך הוכח לחכם ויאהבך, הענין הוא כך בדבר שהחוטאים אינם יודעים שזה אסור ומתלוצצים על המוכיח על כך, על כן מוטב שיהיו שוגגים ואל יהיו מזידים, והיינו דווקא במידי דאתא מדרשא כגון תוספת עינוי יום כפורים וכיוצא בהן, אבל במה דכתוב באורייתא הדיא ומפורסם איסורו אזי הוכח תוכיח וענשין להו עד דפרשי:

ו

חיוב מיוחד על המנהיגים והפרנסים בתוכחה.

הגה"ה כתב בעל קנה חכמה דף ח' וזה לשונו אמנם צריך אתה לדעת שאף על פי שמצות הוכחה היא אחת מתרי"ג מצות, אין החיוב על כל ישראל בשוה, כי כל איש ישראל חיובו למחות ביד חבירו הוא רק בשעת מעשה, כמו שכתבו רז"ל במסכת עירובין, ת"ר מנין לרואה בחבירו דבר מגונה שחייב להוכיחו, מה שאין כן

שלא בשעת מעשה שאינו מחויב להוכיחו אלא יגיד לאשר בידו למחות להוכיחו שלא יעשה עוד כזאת, וגם אינו מוטל על כל איש מישראל לידע מחטאי בני העיר, מה שאין כן על חכמי מנהיגי העיר והדור שיש בידם למחות הם מחויבים למחות על העבר הן בשעת המעשה הן שלא בשעת מעשה, וגם להבא דהיינו להוכיח לרבים ולהורות להם דרכי תשובה ולהורות להם דרך מוסר אף על פי שאין רואה בהם דברים מגונים. הלא ידוע מה שאמרו רז"ל אפילו ריש גרגותא מן שמיא מוקמי, ר"ל שר הממונה על הבורות מי ידלה ממנו היום להשקות שדותיו ומי למחר ושררה קטנה היא מדכתיב והמתנשא לכל לראש. מכל שכן וקל וחומר מי שזכה להיות פרנס ומנהיג וממונה על קהל עדת ה' שהוא ממונה מן השמים, כמאמר רז"ל אין מעמידין פרנס על הציבור עד שמכריזין עליו מן השמים, על כן כל פרנס ומנהיג ישכיל ויבין בדעתו כי לא לחנם זכה לכך יותר משארי אינשי זולתו, כי כמו שכל מה שברא הקדוש ברוך הוא בעולמו הוא למענהו ולכבודו כידוע כי הקדוש ברוך הוא נותן לאדם א' חכמה ובינה יתירה על זולתו כדי להבין ולהשכיל ללמוד וללמד ולישר את בני דורו בחכמתו ובתורתו. וכן יש שנותן לו הקדוש ברוך הוא עושר כדי לזכות את עצמו ולחונן דלים ולפרנס עניים, וכן דרשו רז"ל כבוד ה' מהונך מכל מה שחנך ה', וכן הוא בנדון דידן אפילו מי שהוא רק פרנס ומנהיג בישוב על קהל קטן מכל מקום יש לו כח וממשלה כמו פרנס ומנהיג בקהלה גדולה כי יפתח בדורו הוא כמו כשמואל בדורו.

וועד העולמי לקרב הגאולה שלימה על ידי קיום מצות התוכחה כהלכה

(המשך אי"ה בגליון הבא)